

Celoletna naročnina znaša K 2.— Posamezne številke po 10 vin.
 Uredništvo: Franc Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). Upravništvo: Ivan Podlesnik, Ljubljana (Katol. tiskarna)

Št. 14.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1908.

Letnik I.

Papež Pij X. vsem katoliškim telovadcem.

28. pr. m. je papež v dvorani »delle beatificazioni« sprejel zastopnike vseh katoliških telovadnih društev iz celega sveta, ki so se mu prišli poklonit. Svetega Očeta je nagovoril conte di Carpegna, nakar je Pij X. sledeče nagovoril zbrane mladeniče:

»Zahvaljujem Vas, gospod grof, na Vašem lepem poročilu o zvezi vseh italijanskih katoliških telovadskih društvih, ki drago mi italijansko mladino in toliko drugih mladeničev iz drugih dežela združuje, zahvaljujem mladeniče na njihovem telovadskem nastopu ter želim, da bi se vaša Zveza razširila tako, kakor je razširjena katoliška cerkev, da bodo vsi enega duha, enega srca in enega dela. Zahvaljujem ustanovitelje in učitelje ter vse, ki se trudijo za vzgojo in izobrazbo tolikih mladeničev, zahvaljujem tudi tiste, ki so tvorili športno razsodišče in pripravljali slovesno manifestacijo, katera se je te dni izvršila.

Vam pa, ljubljeni mladeniči, eno besedo iz srca!

Z vami vred se veselim vaše svečane priredbe ne samo zaradi vaše telesne urnosti, ampak tudi zaradi žive vere, ki vas oduševlja; hvalim vas, občudujem vas in vas blagoslavljam; blagoslavljam vse vaše telovadske priredbe, vaše vaje, letalni in alpinistiški šport in podobne ter želim, da bi doseglo vaše delo tisti cilj, ki ste si ga postavili. Hvalim in blagoslavljam to delo, kajti obenem, ko vadi vaše telo, povzdiguje tudi vašega duha in preganja brezdelje, ki je oče vseh pregreh in ker so vaše bratovske tekme obenem vaje kreposti.

Priporočam vam pa zmernost, kajti zmernost je vir kreposti; res je, gre se večkrat samo za igre in razvedrila, toda ne sme se tudi tu prekoračiti meja, ki jih stavlja previdnost, da se ne izpostavljate nevarnostim in oškodujete svoje zdravje; zato vam priporočam zmernost, da v vaših zabavah ne pozabite na študije in na druge vaše dolžnosti ter dela.

Priporočam vam pa prav posebič, da med vašimi športnimi priredbami ne zanemarite praktičnih dolžnosti vaše vere. Pomnite, da brez trdnega temelja bogoljubnosti ne morete izpolnjevati niti naravne kreposti, kaj še, da bi mogli ostati dobri kristjani.

Jaz nisem črnogled, da bi obsojal vse, kar delajo naši nasprotniki, toda srce mi krvavi, ko vidim, kako je posebno veliko mladeničev ne samo brezbriznih nasproti praktičnim zahtevam pobožnosti, ampak pozablja celo čisto natorne dolžnosti. Kje je v njih kaj razumne pokorščine, pravičnosti, pravega domoljubja, kje kaj spoštovanja svobode, kje tisto načelo, proglašeno od Kristusa: »Ne stori drugim, kar sam nočeš, da bi ti drugi storili?«

Zakaj toliko zlo? Zakaj tolik nered? Zato, ker se noče upoštevati vere. Tudi pogani ne bi bili mogli izpolnjevati natornih čednosti ako bi ne bili izvrševali dejansko svoje vere.

Toda vi ste rojeni v luči vere, očiščeni na krstnem kamnu in ste pili iz studenca evangelija; zato skrbite, da ostanete kristjani. Le tedaj boste tudi pošteni državljani, cvet mladosti in boste domovino privedli do slave!

To so besede, ki sem vam jih hotel povedati, da tako zaključim slavnosti, ki so me razradostile in h katerim ste me povabili. Bodi blagoslov, ki ga zdaj od neba izprosim za vas, vaše očete, matere, brate in sestre, za va-

še učitelje in organizatorje in za vse, ki so vašemu srcu dragi, neusahljiv vir sladke tolažbe.«

Mi in nasprotniki.

(Sklep Z. T. O. glede na narodno združenje.)

Predsedstvo »Zveze telovadnih odsekov« je imelo v zadnji seji priliko na podlagi dogodkov v zadnjem času razmotrivati o tem vprašanju in je določila sledeče:

Temeljni principi naše organizacije so:

1. **V e r a.** Organizacija je zasnovana na verskih naukih rimsko-katoliške cerkve in zato zahteva od vsakega njenega člana, da veruje v dogmatične nauke naše cerkve.

2. **Ž i v l j e n j e.** Pa ne samo veruje, zahteva se, da tudi v svojem zasebnem in javnem življenju živi po naukih naše cerkve.

3. **N a r o d n a m i s e l.** Vsak član naše organizacije se mora čutiti zavednega Slovenca ter kazati to ne samo pri svojih nastopih, temveč ne sme tudi v svojem zasebnem življenju nikdar kršiti načela, da je višek narodne zavesti vzgojevanje samega sebe in pa delo za gospodarski, izobraževalni in politični napredok slovenskega ljudstva.

4. **D e m o k r a t i z e m.** Ne samo v vrstah, ne samo v društvu, temveč tudi na cesti, v družbi, povsod se čutimo brate in smatramo za višjega samo onega, ki iz ljubezni do naše organizacije po svojih zmožnostih zanjo dela intelektualno, moralno in gmotno. Češčenje oseb, negovanje kulta oseb nam je tuje in zoprno. Smo pa demokratični posebno v tem oziru, da glede na cilje naše organizacije ne poznamo tudi nobene stanovske ali kakršnekoli druge razlike.

5. **T e l o v a d b o** negujemo v svrhu dosege naravnih in nraavnih moči v našem narodu. Zato hočemo zanesti misel o telesni vzgoji, združeni z nraavno vzgojo, širom slovenske domovine.

To so temelji, na katerih sloni naša organizacija. To so ideje vodnice, katerih smo se zvesto držali do danes od prvega početka in od katerih ne odnehamo nikdar. V kolikor torej kdo soglašja s temi načeli, v toliko je tudi mogoče z njim skupno delovanje, skupen nastop. To velja tudi glede Sokolov.

Ravno glede prve naše točke pa smo nepremostljivem nasprotju z njimi, kajti oni so se nasproti verskemu vprašanju pokazali indiferentne ali pa se celo postavili odločno nasproti temu principu. — Združitev med nami in Sokolom je torej izključena.

Od slučaja do slučaja pa se lahko srečamo, zlasti, ako bodo Sokoli bolj negovali v svojih vrstah demokratizem in jim bo narodna misel misel vztrajnega in požrtvovalnega dela. Versko prepričanje in življenje po tem prepričanju pa nas bo ločilo, — zato je skupnost nemogoča.

Zato tudi brez ozira naprej po jasno začrtanih naših potih!

Pridejo pa lahko momenti v življenju našega naroda, ko bo v interesu tega naroda, da skupno manifestiramo našo narodno zavest. Tedaj se ne bomo branili skupno korakati in delati z nam nasprotnimi brati, toda le kot celokupna organizacija po sklepih in navodilih odbora, oziroma predsedstva naše organizacije. Skupni nastopi posameznih udov naše organizacije, t. j. posameznih odsekov pa so mogoči le tedaj, ako jih preje priporoči in odobri odbor Z. T. O., oziroma njega predsedstvo.

Na zdar!

Dr. Lovro Pogačnik, t. č. predsednik.

Ivan Podlesnik, t. č. podpredsednik.

Vojteh Jeločnik, t. č. načelnik.

Valentin Zabret, t. č. blagajnik.

Fran Puc, t. č. tajnik.

Franc Terseglav, t. č. urednik »Mladosti«.

Proste vaje določene za 1909.

Temeljna postava: spetna stoja, priročenje (roki stisnjeni v pest).

Časomerje: 1, 2, 3.

Vsak oddelek osemkrat.

I.

1. a) Odkoračna stoja z desno — soročno odročenje; b) odročno upogniti (pesti nad rameni); c) drža.
2. a) Obrat v levo do zanožne stoje z desno — soročno vzročenje; b) predkoračna stoja z desno — zoročno krčenje; c) drža.
3. a) Obrat v levo (na obeh petah do razkoračne stoje) — vzročenje; b) odročenje; c) drža.
4. a) Čelni kolebi (loki) navzdol do vzročenja (in brez vidnega presledka, spojeno); b) priročenje in priročenje v spetno stojo.

Opomba: Pri gibu 1. b) »odročno upogniti« se iz odročenja spodnje lakti krčijo, da pridejo pesti nad rameni in ste vzporedni z zgornjimi laktmi (ne upognjeni), zgornje lakti pa vztrajajo v istem položaju kot pri celotnem odročenju.

II.

1. a) Zakoračna stoja z desno — vzročenje z desno (leva vztraja še v priročenju); b) obrat v desno (na obeh petah) — spojeno s čelnim lokom z desno roko navzdol navznotraj (v levo), z levo po najkrajšem potu (skozi odročenje) do soročnega vzročenja; c) drža.
2. a) predklon (drža v predročenju); b) izpad v desno z desno vzročenje, z levo skrčenje na križ; c) drža.
3. a) spojeno z obratom v levo poklek na desno koleno — zoročno skrčenje z rokami notri (položiti predlaktje na križ); b) odročenje (v pokleku); c) drža.
4. a) Vzklon v spetno stojo — priročenje; b) pol obrata v levo; c) drža.

Opomba: (1. b) Čelni loki oziroma čelni kolebi naj-sibo z eno ali z obema rokama, se delajo tako, da so

roke vedno lepo stegnjene in da pri tem truplo ne upogiba nazaj, torej da se rokam ne umika.

3. a) Zaročno skrčenje z rokami notri (položiti predlaktje na križ); pri tem skrčenju rok pride leva spodnja lakt na desno.

Narodnost.

Te dni se je po Slovenskem veliko govorilo o narodnosti. Dogodki 20. septembra, ko sta ob priliki ljubljanskih demonstracij bila ustreljena dva Slovenca, so bili povod, da se je jelo govoriti in delati za združenje vseh Slovencev brez razlike strank proti Nemcem. Naše glasile seveda ni politično, toda vprašanje skupnega združenja Slovencev proti nemški sili tudi ni samo politično vprašanje, in zato smo upravičeni podati o tej stvari nekaj načelnih misli, v kolikor se tičejo naše mladine.

Predvsem povdarjamo, da se s tistimi, ki nas imajo, ker smo krščanski demokratje, za nenarodnjake, oziroma za slabše narodnjake, sploh ne menimo. Naše načelo je, da je edinole krščanskodemokratiški Slovenec pravi narodnjak, to se pravi, da se le na krščanskodemokratiškem temelju narodu zamore koristiti. Čigar gospodarski program je protidemokratiški in čigar stremljenje gre za tem, da našemu narodu namesto krščanstva vsili brez- ali protiversko prosveto, ta ni narodnjak, ampak protinarodnjak. Kaj bo slovenskemu narodu pomagano, ako si bo jezik ohranil, ljudstvo pa bo tlačeno od posameznih mogotcev? Tak narod mora slejaliprej propasti in narodno čuvstvovanje popolnoma izgubiti, tudi če za čas govori še materino govornico. Tisti pa, ki Boga zamejuje in po njegovih zapovedih noče živeti, temveč si sam postavi postave, tudi ne more biti pravi narodnjak, ker se smatra sam za svojega gospoda in zato lahko zavrže jezik in zataji domovino, kakor je zatajil Boga in vero.

Imamo pa še neko vrsto ljudi na Slovenskem, ki so Boga zavrgli, na njega mesto pa postavili narodnost, češ, ta bodi naš Bog in naš izključni cilj povsod in vedno. Tudi to seveda odklanjamo. Če namreč te ljudi vprašamo, kakšna je ta narodnost, ki nam bodi edino teženje in stremljenje na svetu, nam ne vedo odgovoriti. Vprašanje o narodnosti je namreč enoinisto z vprašanjem, k a k o z a n a r o d d e l a t i ! Vse drugo je mlatitev prazne slame. In če te ljudi vprašamo, kako zahtevajo, da se dela za narod, čujemo odgovore, ki nam kot krščanskim demokratom ne morejo biti prav. Prvič zahtevajo, naj spričo pozemskega cilja narodnostne povzdige pozabimo, oziroma zanemarimo večne. To ne gre in v tem oziru se z njimi gotovo nikoli ne bomo sporazumeli. Drugič zahtevajo narodno prosveto brez ozira na verske ideale. In tako končno pridemo do tega, da tudi te vrste ljudje niso nič drugega kot svobodomiselci, katerim pa velja od naše strani najodločnejši boj v smislu programa naše mladeniške organizacije.

Kot kristjani in demokratje zastopamo mi to stališče, da se slovenski narod povzdigni telesno, umsko in нравno na čim najvišjo stopinjo, da bo mogel na vseh poljih z drugimi tekmovati. Zato odločno zahtevamo, da se spoštuje slovenski jezik bodisi v zasebnem, bodisi v javnem življenju, kjerkoli prebiva naš narod kompaktno kot večina ali pa kot manjšina. Kjerkoli skuša tuj narod vsiliti nam svoj jezik, svojo prosveto ali pa svojo gospodarsko nadoblast, se moramo za voje vzore proti njemu boriti. Obsojamo pa vsak nepravilčen in nepošten boj, zavvedajoč se, da narodnostni boji ne smejo prekorati tiste meje, za katero se začena strupeno sovražstvo, ki onemogočuje, da bi se kedaj izvršila sprava med narodi, ki je najvišji cilj krščanstva.

Zato glede na ljubljanske izgrede odkrito izjavljamo, da jih kar najodločneje obsojamo. Ljubljanski Nemci niso bili krivi, da so v Ptuj Nemci Slovence napadli, nadalje pa bi se tudi, ako bi bili v istini krivi ali pa vsaj z njimi soglašali, nihče ne smel doteknuti, oziroma poškodovati njihovo zasebno lastnino. Kajti Nemci tvorijo v Ljubljani precejšnjo manjšino in, kar se je v Ljubljani zgodilo od strani slovenskih demonstrantov, se lahko drugod, kjer so Slovenci v manjšini, z isto krivično mero povrne. Krivica ostane krivica, naj jo prizadene Slovenec Nemcu ali Nемеc Slovincu, in tudi vsako maščevanje je krivično.

Krščanski mladenič mora obsojati vsako nasilje, se mora varovati sovražstva proti drugorodcem in pomisliti, da narodno delo ne obstoja v kričanju in pobijanju.

To je, kar nas od liberalcev loči. Prepad med nami in njimi je tako velik kakor tisti, ki ga je Abraham pokazal bogatašu, ki je prosil, naj pomoči sveti očaj prst v vodo in ohladi njegove muke v peklu, pa ni bil uslišan. Mi smo za narod delali dva desetletja, ko so liberalci za narod spali. Nismo sicer toliko kozarcev zanj izpili, nismo zanj toliko šip pobili, ni smo zanj toliko rdečemodrobelega suknja porabili, nismo toliko umetalnega ognja požgali, toda naši organizatorji so združili ves naš kmečki stan v eno stanovsko in političsko zvezo, vse krščanskomisleče delavstvo v političkih in strokovnih društvih, vso deželo prepregli z združno organizacijo, ki je kakor slana pobrala vse cderuhe in gospodarstvo povzdignila v enem desetletju bolj kot se je prej v polstoletju, ustanovili vzorno tiskovno organizacijo, takorekoč iz tal pričarali znanstveno delo in krona vsemu temu je bila, da so narodu skupno z drugimi priborili splošno in enako volivno pravico, oziroma ga nanj pripravili, ga vzgojili do take političske zrelosti, s katero se ne morejo ponašati na jugu niti veliko večji in starejši slovanski narodi. In ko so tako povzdignili našemu narodu ugled v zboru drugih narodov, v državi, pa pridejo liberalci in jamejo kričati o narodnem delu, kakor da bi ga nikjer nič ne bilo. Tisti liberalci,

ki so v Ljubljani trpeli do danes nemške napise, katerih žene in hčere so nemško govorile, če so bile le v družbi, ki je štela več kot tri, ki so z Nemci sklenili pogodbo, da krščanskodemokratiške Slovence v deželnem zboru zadušijo! To so tisti liberalci, ki bi se še danes družili s kranjskimi Nemci, ako bi le količkaj upanja bilo, da obsovražene katoličane potisnejo v kot kakor pepelčico in sužnjo. Prišli so zdaj beračit k nam zato, ker so slabejši, ker nas krvavo potrebujejo, da ne propadejo docela.

Res je: gospodarski boj proti nemštvu se mora izpeljati. Dobro je tudi, da ga izpeljejo vsi Slovenci skupno. Proti temu noben pameten človek nič nima. Tu se sporazum lahko doseže. Toda pripomniti je treba, da če bo kdo tuja premagal na gospodarskem polju, ga bo naša ljudska organizacija! Če pa liberalci zraven kaj pomagajo, je tudi dobro.

Krščanski Slovenci se od liberalnih vab ne bodo dali premotiti. Imamo izkušene voditelje, katerim zaupamo v vsakem oziru. Ti bodo ukrenili, kar je prav. Mi namreč — in tega liberalci najbrž ne razumejo — smatramo naše voditelje in organizatorje za edino prave narodnjake in si ne moremo misliti, da bi oni kaj svetovali ali naredili, kar bi narodu ne bilo v korist. Kdo izmed liberalcev je bolj naroden kot naša duhovščina? Kdo drugi kot naša duhovščina je negoval in vzgojil v preprostem ljudstvu čut za narodnost? Kajti le kdor ljudstvo ljubi, le ta more dober narodnjak biti. Liberalci pa ne ljubijo ljudstva. Naše katoliško posvetno razumništvo je narodno, kar s tem dokazuje, da se za narod res zavzema, gre medenj, ga podučuje. Kdaj pa je kak liberalen advokat ali pa okrožni zdravnik ali pa davkar ali pa adjunkt šel med narod učiti ga gospodarskega napredka in umske povzdige? Kdor je od teh ljudi kaj storil, je ali za lastni žep ali pa za svoj strankarski ugled storil — naši izobraženci pa so storili, ker so z ljudstvom čutili. Morda je liberalni učitelj izmed liberalnih prosvetlencev edini, ki ima kaj več stika z ljudstvom, toda on v prvi vrsti dela, da ljudstvo razkrstjani. Zato pa je ljudstvu še bolj tuj in zoprn.

Ponovimo: Slovenski krščanski mladeniči se zavedajo, da izpolnjujejo svojo narodno dolžnost v polni meri s tem, da delajo po programu krščanskodemokratiške Slov. Ljudske Stranke, kateri pripadajo. Pri liberalcih se narodnosti ne bodo učili. Delali bodo tudi zanaprej za verske in narodne vzore slovenskega naroda, prepričani, da sta vera in narodnost pri našem ljudstvu med seboj tako tesno spojeni, da se ju ne da niti ločiti. Le k r i s t j a n i n d e m o k r a t zamore biti tudi pravi narodnjak!

Mladina, spoznaj svojo vrednost!

(Govoril E v g. J a r c na mladeniškem shodu v Cerknici 27. sept. 1908.)

Fantje Notranjci! Eden najslovesnejših trenotkov, ki jih doživimo na jesenskem polju, je

čas setve. Požeto je žito, razorana je zemlja in še duhti njen duh, ko stopa krepkih korakov mož, ki seje vanjo zrnje. Slovesen je ta trenotek: v tem neznatnem zrnu je skrit ves up kmetov.

Mi smo prišli danes tudi kot sejavci. Zdi se mi, da bi bilo po vsej mladi Slovenski kakor ob mladi setvi. Priča tega so nam letošnji sestanki mladine na Koroškem, na Štajerskem in v Škofji Loki. Besede govornikov so seme, ki je padlo na rodovitna tla. Ta shod, ki smo ga danes priredili, naj zanese novo življenje med fante Notranjske. Nismo prišli, da bi se zabavali, ampak k resnemu delu. Izbral sem si zato za predmet svojega govora, katere so dolžnosti naših fantov, kaj pričakuje od vas domovina in ljudstvo.

Neki pesnik v starem veku primerja mladino z mladim listjem. Sedaj v jeseni rumeni in bo odpadlo, a tolažimo se, da pride pomlad in vzrastlo bo novo. Podobno je med nami. Pridejo jesenski dnevi in marsikaterega starčka pokosi smrt. Danes ste tukaj fantje stari šetnajt, dvajset, petindvajset let. Pomislite naprej za deset, petnajst let. Vi boste stopili na mesta onih, ki sedaj delajo.

Zastavite si vprašanje: Ali je to kakega pomena zame? A dajte si tudi odgovor, da ima za vas pomen v tem, da se morate pripravljati na prihodnost. Bodočnost naroda je zavisna od tega, kakšna je njegova mladina. Vzgojevalci se trudijo, da bi ji vcepili pravih naukov. A kakor pri sejavcu zraste tudi ljulika, tako tudi pri vzgoji sovražniki zapeljujejo našo mladino. Med našo slovensko mladino je dostikrat žalostno. Bral sem nekoč, da smo »ein Volk der vielen Mörder«, ljudstvo velikega števila morilcev. Bral sem statistiko umorov, in Kranjska je bila skoraj prva med avstrijskimi kronovinami. Danes je boljše. O tem sem se prepričal v neki občini na Gorenjskem. Odkar je krščansko-socialno gibanje, ni več, da bi se sovražili med seboj in pri vsakem žegnanju klali. Mladenič, ako spoznaš svojo vrednost, storil si veliko. Ako spoznaš, da ni fantov ponos, da bi čakal za plotom ali da bi pijančeval in ponočeval, ampak da greš skozi vas in pošteno zaukaš, dosegel si veliko. Zato ti še enkrat kličem: Mladenič, spoznaj svojo vrednost!

Domovina pričakuje mnogo od vas. Sedaj še nimate veliko skrbi, čeprav si nekateri že sami služite svoj kruh. A če gledate svojega očeta, ki podpira težko glavo in premišljuje, kako bi se jih rešil, vam mora postati tesno pri sreju.

Danes vidite v gospodarskem življenju mnogo žalostnih pojavov; vsi trpimo na posledicah gospodarskega liberalizma. Ta je raztrgal človeško družbo. Človek je spoznal, da je navezan na druge. Kaj bi počel mladi človek brez matere, kaj tudi odrasčeni posameznik, ločen od drugih? Tesno smo navezani drug na drugega. Zato nam je združna organiza-

cija, da drug drugega podpiramo. Dosegla je med nami že krasne uspehe. Tudi na Notranjskem je strgala dosti ljudi iz rok oderuhov. Vedno bolj cvetoče kmečke zveze zahtevajo pri oblastih pomoči kmečkemu stanu. Podobno se je rodila tudi misel: slovenska mladina vkup, slovenski mladeniči, organizirajte se! Imate list »Mladost«, ki vas uči, imate telovadne odseke. V njih se zbira cvet naše mladine. To nam daje poročstvo, da bo izginila sebičnost, kolikor je še med nami. Nekdo mi je pravil, da je glavna ovira, da nimajo po nekaterih krajih zmisla za skupno delo, ker so ljudje prinesli iz Amerike pohlep po denarju in ne poznajo nobenega drugega cilja. Kam to privede, kažejo velika mesta, kažejo tudi razmere pri nas, ko stavka naše delavstvo v papirnicah. Gre le za nekaj tisočev, a nemški tovarnarji, ki imajo milijone dobička, jih ne privoščijo delavcem. To pa zato, ker so pozabili na ljubezen do bližnjega. Zato pa proč sebičnost iz vašega srca, v njem pa naj se nasedi bratska ljubezen do bližnjega.

So še dolžnosti, ki jih ima slovenski mladenič do slovenskega naroda. Zadnje dni se je zbudila narodna strast v obliki, v kateri je dosedaj še nismo bili vajeni. Grozna je ta strast, ko se zbudi. Povzročila je mnogo pobojev in vojsk, prelila potoke krvi. Vzrok temu je enostransko pojmovanje narodnosti. Ljudje, ki nimajo zmisla za narod, kriče danes najbolj Sedaj govore, da je treba osamosvojiti slovenski narod. Prej so nam metali polena pod noge, ko smo ga mi po samopomoči hoteli osamosvojiti. Vaš pojem narodnosti naj bo drugačen. Ne obstaja narodnost le v pitju in vpitju, treba je, da za narod tudi delamo. Ne kričanje, ampak gospodarsko delo, to je naše narodno delo.

Slovenski mladenič! Imaš še drugih dolžnosti. Lahko mi je pri eni dolžnosti obstati popolnoma kratko. Gospod Vovko nam je v cerkvi lepo razložil, da je treba vere, ki naj se kaže tudi v življenju.

Prišel sem danes do vašega jezera; ogledal sem si požiravnike, Preiskovali so že jezero, trudili so se, a gotovosti o teh čudovitih pojavih še nimajo. Korak za korakom spoznava človek tako svojo omejenost. In ta uboga stvarica si kljub temu domišlja, da bo odstavila Boga. Ti možje svobodomisleci so zborovali nedavno v Ljubljani. Rekli so, da je najprej potrebno, da vržejo katekizem iz šol. Vedo, če mladino spridijo, je njih delo dovršeno. A prišli so v zagato. Na Francoskem so vrgli katekizem iz šol in sedaj vidijo propad. Pred 25 leti je bila Francoska enako močna z Nemčijo, danes ima že več milijonov manj prebivalcev. Eden je na svobodomiselnem shodu vprašal, kaj naj dajo namesto katekizma. Odgovori so bili različni. Eden je rekel: Dajmo jim postave v roke. A povedal ni, kakšne postave. Drugi pa pravi: Dajmo jim to, kar uči kak novodoben modroslovec. A to je najbrž zato rekel, ker ne ve, kaj uče ti modrijani. Kajti novodobni modroslovci si popolnoma nasprotujejo. Eden

pravi: kar tebi koristi, to je dobro. Drugi pa pravi: Zase se ne brigaj, ampak samo za druge. Če daš mladini spise teh modroslovcev v roke, ali si bo našla pota? Ti gospodje so edini le v tem, da vero tirajo iz šole, ker vedo, da so njih naklepi brez uspeha, dokler bo ljudstvo verno.

Slovenski fant, važne so tvoje dolžnosti in ni lahko jih izpolnjevati! Ali ne pozabi, kaj pričakuje od tebe domovina! Spoznaj svojo vrednost, izобрази se za vrlega gospodarja! Fantje, Notranjci, vkup! Fantje, Notranjci, naprej!

Pod eno zastavo!

(Govoril dr. Pogačnik na mladeniškem shodu v Cerknici dne 27. sept. 1908.)

Dragi notranjski mladeniči, dragi notranjski možje in očetje!

Z veseljem sem se odzval povabilu, da pridem na vaše zborovanje in te vaše oči, ki hrepene po pouku in napredku, mi dajejo trdno zavezo, da je Notranjska dobro probujena. Zbrali ste se v častnem številu. Lahko rečem, da še nikdar ni videla kršna Notranjska toliko mladeničev zbranih. Zato vam kličem: Živeli napredni in zavedni notranjski mladeniči!

Izšla je zarja nad belim Triglavom, svetlo jutro je napočilo, in kaj vidimo? Krepkega, krilatega orla vidimo leteti v močnem vzletu na te sive skale. Že jih je dosegel. Zlata zarja ga je zajela in poljubil je sivo skalo trdega Triglava. In vzplapolalo mu je srce v nebeškem veselju. In kdo je ta orel? To je duh slovenske mladine. Slovenska mladina se druži in hiti kvišku na pozorišče lepe slovenske domovine. Obstala je na vrhu Triglava in gleda po vseh slovenskih pokrajinah in vidi, kako so prijazne in plodonosne; vidi krasne doline, ki jih namakajo bistre reke; vidi bele ceste, ki družijo kraje in prevažajo blagostanje iz kraja v kraj. In vidi te bele vasice, te lepe slovenske domove, kjer prebiva pošteno slovensko ljudstvo. In te bele cerkvice na zelenih holmih nam kažejo, kako se je slov. ljudstvo od prvega prihoda v te kraje začelo združevati pod praporom Kristovim . . . In kaj je storil slovenski mladenič, ko je pregledal lepoto slovenske domovine? Vzljubil jo je z vso silo svojega srca. In njegovo srce se je prijelo misli, ki je postavila te bele cerkvice na zelenih gorah. In odziva se njihovemu pozivu in klicu: »Bodi čist, kakor lilija v roki sv. Jožefa, ljubi goreče, kakor je žarna zarja vrh Triglava, bodi zvest in značajan, kakor je neomajna skala Triglava.«

To je vesela slika, ki jo gleda slovenski mladenič v svoji domovini. Opazil pa je tudi nevarnosti, ki se bližajo in ki so že tu. Opazil je, da se zbirajo temni, črni oblaki na severu, kjer prihajajo kruti sovragi, da nas obkolijo. In slovenski mladenič se je zarotil: ne boste nas, tudi ne na gospodarskem ne na kulturnem polju, poznamo vaše sovraštvo in vaš pohlep!

Zavedamo se, da je ta lepa slovenska zemlja naša; in ta zemlja je napojena z mučeniško krvjo.

Z juga pa prihaja drugi, ki stega svoje roke po naših gorah, po naših delavnih rokah, zopet drugi, ki stega roko po bogastvu naših gora. In kdo je, da se mu postavi v bran? Slovenski mladenič je. Zato se zavedaj teh nevarnosti!

Pa zopet drugi ti kličejo: Varuj le brezmejno svobodo! A brezmejna svoboda ljudstva in posamnika je ravno toliko vredna, kakor povodenj, ki uniči zemljo, če prestopi svoje meje. Svoboda je moč, kakor ogenj in voda, ki sta sila koristna, ako nastopata v pravih mejah.

Dalje se trudi struja rdeče internacionale, da se vgnezdi med pošteno delavstvo in pošteno kmetско ljudstvo. Ta gospoda uči komunizem, to se pravi: nič ni mojega, vse je vseh. Dragi moji! Ena lepa misel me je obhajala vselej, ko sem bil med preprostim delavstvom in kmetiskim ljudstvom, da namreč nima zmisla za pretirane nauke socialne demokracije.

Naslikal sem ti nevarnosti, ki ti prete. Zavedaj se jih in krepko se jim postavi v bran. Na kakšen način pa? Nasprotnika ne sovraži, pouči ga, zavrzi njegova pogubna načela! Organiziraj se, združuj se v društvih. Tam se uči, da se boš naučil gospodariti in živeti, da boš spoznal svojega sosedo, svoj narod, pa tudi druga ljudstva in njihov napredek na vseh poljih.

Posebno pa vam kličem, dragi mladeniči, da se zbirajte v telovadnih odsekih. Naše delo je pozimi v društvu, kjer poslušamo predavanja, čitamo knjige, prirejamo igre, poleti pa si v prvi vrsti vadimo telo, da je utrdimo za veliko delo in velike skrbi. Naučil se boš živeti pod roko discipline, zatajevati samega sebe. Naučil se boš tudi ljubiti svojo domovino in svoje, usposobil se za trpki boj življenja!

To je tvoja naloga, to je tvoj cilj. Razvil sem ti misli o naši organizaciji. Kako primerna je zate! Kako ti vzbuja pogum, kako te izobrazuje! Zato mislim, da mi je ni treba preveč poročati.

Še eno besedo starišem. Ali ni lepa vaša zavest, če vašega sina pustite v naši organizaciji? Kako mirno lahko hodite v svoji domači hiši in gospodarite, ko veste, da je vaš sin v dobri družbi, ko veste, da pride trezen domov, da ga ne bodo prinesli krvavega.

Še nekaj pomisli, slovenski oče! Kako si ti preživel svojo mladost? Kje si dobil koga, ki bi ti bil kaj pokazal? Nikogar ni bilo. Bil si sam sebi prepuščen in le svoji krepki volji se imaš zahvaliti, da si ostal dober. Tvoj sin pa ima prijatelje, ki ga uče in mu kažejo pravo pot. Zato ga jim izroči brez skrbi!

S tem končam. Slovenski mladeniči! Združujte se v mladinskih organizacijah, varujte se vsega, kar je proti poštenosti, proti načelom Kristovim in slovenske domovine, ki jo ljubite

iz celega srca. Potem boste srečni, boste vesele svojih starišev in ponos slovenske domovine Na zdar!

Nekaj o naši organizaciji.

Naša mladeniško - telovadska organizacija je od dne do dne večja. Odseki se dan na dan množijo. Zato tudi delo narašča, z delom pa dolžnosti, ki jih ima vodstvo, pa jih imajo tudi posamezni člani.

Bliža se seja odbora Z. T. O. v Kamniku. Posamezni odseki so od predsedstva Zveze že dobili tozadevna navodila ali pa jih še bodo. Treba je samo, da jih posamezni odseki dobro umevajo in se po njih ravnaajo.

Za podrobnosti se je torej poskrbelo. Dobro pa je, da naglašamo nekatere splošne misli.

Veselična doba je minula. Bila je potrebna. Potrebni so telovadski nastopi in tudi zanaprej jih morajo odseki prirediti vsako leto. Varovati se je treba samo tega, kar je preveč in nič ne koristi. Tudi v tem oziru je letos »Zveza« moдро in previdno ravnala. Priredbe posameznih odsekov so bile odvisne od sklepa osrednje »Zveze«, ki je tudi določala, kateri odseki naj se te ali one slavnosti udeleže. Določili so se navadno bližnji, da se drugim ohranijo nepotrebni stroški. Saj je eno glavnih načel naše organizacije, da se varčuje. Tudi je pri širokozastovanih priredbah nevarnost, da se cela stvar razplitvi, da obilni govori, napitnice in veseličenje zaduši višje in potrebnejše cilje. Mladeniški shodi v velikem obsegu so v začetku gibanja nujne važnosti, če je pa vsa stvar že v toku, prepogosto shajanje v preobširnem obsegu rajši škoduje kot koristi. Ljudje se naveličajo, nič se ne more obravnavati temeljito, navdušenje, hipno porojeno, tudi prehitro mine. Mladeniške priredbe v velikem obsegu naj bodo na leto po našem mnenju po posameznih večjih okrožjih (Dolenjska, Gorenjska, Notranjska, Goriška, oziroma še nekoliko manjši okraji) enkrat na leto, enkrat pa se sestane vsa slovenska mladina.

Tem bolj pogosti pa naj bodo sestanki po posameznih odsekih. Tu je ognjišče in torišče pravega dela — velik shodi so večalimanj le manifestacija; p o k a ž e j o naj, kar se je v posameznih društvih tekom leta naredilo in doseglo.

Prvo je pri tem tehniška telovadska izurba posameznih članov, oziroma odsekov. Javne telovadbe, ki jih vsak odsek enkrat na leto priredi, naj bodo res v vsakem oziru dovršene. Če bi telovadba začela hirati, bi bilo zelo napačno. Želeti bi bilo, da se izpopolnijo vsaj večji odseki tudi kar se športov tiče in zato bi bile umestne tekme in velika telovadska in tekmovalna prireditve, ki zelo povzdigne samozavest članov, ugled pred drugimi, marljivost in tisto težnjo odlikovati se, ki je v pravih mejah mogočna vzpodbuda k vsakemu napredku. To je tisti most, ki telovadsko delo veže z umstvenim in nravnim. Naši mladeniči se morajo otresti tiste brez-

bržnosti, tistega mrtvila, černosti in čmerikanja, topoglavosti in nezdravega samevanja, ki je znamenje duha, kateremu ni nič mar napredek, nič mar odlika, nič ni mar, da bi se do višje stopinje povzdignil!

Teolovadba ustvari jasne, vesele ljudi! Če je kje še v slovenski domovini kaj čmerik, kaj trm, kaj kislic, izginiti morajo, ker so to na našem narodnem telesu najhujše rane! Vsak telovadni odsek pomeni v naši domovini gorečo bakljo, ki posveti v temne kote in izžge take škodljive kali. Naš narod mora biti tak, da bo veselo gledal v bodočnost, vsi moramo biti optimisti, ljudje, ki se od zla in zlobe ne dajo zmagati, ne obupajo ob nobenih težavah, optimisti, kakor je dejal nedavno sv. Oče katoliškimi telovadcem, ki so se mu prišli poklonit, da je tudi on optimist, da tudi on vse gleda iz najboljše strani in ta optimizem mu daje zavest, da v svojih naporih in ob svojem delu ne bo nikdar omagal.

Kar se torej telovadbe tiče, omenjamo še, da bo »Mladost« odslej zopet prinašala tehniške članke in ji sploh posvetila veliko pozornost. Načelniki in vaditelji naj jih pridno bero.

Kar se izobraževalnega dela tiče, si bodo odseki morali za pozimsko dobo napraviti natančni načrt glede na predavanja. Priporočati je, da člani društva sami katerikoli nastopijo, da govore ali kaj deklamujejo. Tudi dramske predstave so velike vzgojilne vrednosti, če so namreč igre za kaj in če se prepogosto ne vrše. Vsekakor pa je treba, da se člani sami izpopolnjujejo in ne poslušajo samo tujega predavatelja, to se pravi, da morajo pridno čitati, ne samo časopisje, ampak tudi knjige.

S tem hočemo reči, da se mora delo v naših telovadskih organizacijah bolinbolj poglobiti, ponotranjiti. Ko se zberemo drugo leto zopet na skupnem mladeniškem tečaju ali pa ko se zbero fantje in dekleta kakega večjega okraja na svojem mladeniškem tečaju, bodo vsi že nekako pripravljeni in bodo z večjim haskom sledili izvajanju posameznih predavateljev. Nekateri še vedno polagajo preveč važnosti na navduševalne govore. So sicer potrebni, a prevladovati nikakor ne smejo. Ravno v tem se moramo od liberalnih govorancerjev ločiti, da bo naše delo stvarno, premišljeno in globoko in tudi naša izvajanja morajo biti po tem.

Krono pa bomo vsemu našem delu postavili s tem, da bodo vsi naši mladeniči v svojem okraju postali ne samo društveno, ampak tudi nekako politično središče. Ne mislimo s tem, da bi naši mladeniči preveč politikovali, druge dolžnosti pa zanemarili, tudi ne smejo v politične stvari posegati tisti, ki zanje niso zreli. Pač pa se mora naš mladenič za politične zadeve živo zanimati. Naj bo v vednem stiku z voditelji »Kmečkih zvez« in delavskih društev, naj se briga za vse važnejše gospodarske stvari in pojave, posebno pa naj dobro pozna kako v tem oziru stoji pri nasprotnikih, kako delajo, kaj delajo, ali imajo uspehov ali ne. Naši telo-

vadci morajo biti političsko zavedni in sicer ne kot kričači, ampak poznati morajo kolikor-toliko razmere, da bodo vedeli ubrati pravo pot, ko dorastejo do mož.

In vse to delo mora voditi življenje po krščanskih načelih. Bodite prepričani: naj bo naša telovadska, naj bo naša gospodarska ali politična organizacija še tako vzorno izpeljana — nasprotniki se nas ne bodo bali in tudi ne spoštovali, in kmalu bodo našli napake, da se jih bodo mogli lotiti in začeti proti-delo. Mladeničev molivcev nobena sila ne bo premagala, nobena vihra zlomila! Če smo z nasprotniki enaki po življenju, kaj nam potem pomaga, če smo jim nasprotni po načelih? Po načelih nas ne bodo sodili, pač pa po dejanjih. Le, če bodo nasprotniki videli, da to, kar verujemo, umejemo tudi izpolnjevati, le tedaj nas bodo spoštovali in se nas bodo bali. Kajti potem bo vsak tako sodil: Prepričanje, ki daje toliko moč, ki se javlja v tako vzornem življenju, v tako junaškem samopremagovanju, tako prepričanje mora premagati vse ovire.

To smo pred Kamnikom hoteli povdariti, dal Bog, da se vresniči vse, v kolikor je to slabotni človeški volji mogoče.

Spored naših prireditev.

- 11. oktobra. Ustanovitev telovadnih odsekov v Borovnici, Komendi, Železnikih in Preski na Gorenjskem.
- 18. oktobra. Seja odbora in vaditeljskega zbora Z. T. O. v Kamniku.
- 25. oktobra. Ustanovitev telovadnega odseka na Brezjah.

V Kamnik!

- 18. t. m. se vrši v Kamniku važna seja odbora in vaditeljskega zbora Z. T. O. po sledečem sporedu:
 1. Prihod v Kamnik ob 8 uri 42 minut.
 2. Ob 9. uri sveta maša v župni cerkvi.
 3. Po maši odborova seja v dvorani »Društvenega doma«.
 4. Ob tri četrt na 12. uri poklonitev predsedstva gospodu dekanu.
 5. Ob 12. uri skupno kosilo.
 6. Po kosilu nadaljevanje seje.
 7. Ob 4. uri telovadba kamniškega odseka.
- Vsi zastopniki odsekov, t. j. predsednik in načelnik, naj pridejo v uniformah.

Nismo pozabili!

Iz Radovljice.

Kdo ne ve, koliko je ravno naš radovljiški odsek imel pretrpeti od strani »narodnoliberalnih« sokolov? Sramotili so nas, proglašali za nenarodnjake, nesamo-stojneže in izkušali s terorizmom zmanjšati in uničiti naše vrste, in če jim ni uspelo, gotovo ni njihova zasluga temveč naša, ki smo z jekleno voljo, samopremagovanjem in zaupanjem v našo stvar vztrajali na naši postojanki. Sedaj pa hočejo ravno ti ljudje, da vse pozabimo in da se združimo.

Dobro! Sramotenje bi pozabili — nismo tako malenkostni. Ampak združiti se? Na kakšni podlagi? Skupno, kadar se bo šlo proti narodnemu nasprotniku? Gotovo, za to smo! Tega bi niti predlagati ne bi bilo treba, kajti narodnjaki smo mi tudi in celo to trdimo, da je edinole naše versko stališče najtrdnjša opora narodni misli. Ampak skupno v dveh druga od druge ločenih or-

ganizacijah! Če se hočejo sokoli z nami popolnoma združiti: svobodno jim! Naj sprejmo naš krščanski demokratični program, resnično sprejmo, pa bomo takoj skupaj.

To je naš odgovor. Če pravimo, da nismo pozabili, nočemo reči, da nismo pozabili psovka itd., ampak to hočemo reči, da na naš program nismo pozabili in tudi ne bomo! In če se sokoli z nami na podlagi tega programa ne morejo združiti, pa jim mi sledeče nasvetujemo: Bodi naš medsebojni boj res le boj za načela! Bodimo si poštene nasprotniki, bodimo zares kulturni, izobraženi nasprotniki in boj bo postal res boj, ki je dostojen Slovencev! To je naša zadnja beseda! Na zdar!

Predsedstvo radovljiškega telovadnega odseka.

Notranjski mladeniči.

Cerknica, dne 27. sept. 1908.

Treba je bilo, da pregledamo tudi enkrat armado notranjske mladine in da si skupno zaostamo pot našemu delu. Zato smo povabili to mladino na skupni sestanek v prijazno Cerknico. Odziv vabilu je bil nepričakovan. Prišli so odseki iz Gor. in Dol. Logatca, Hotedršice, Vrhničke, Košane in Idrije. Nekateri polnoštevilno, drugi samo po zastopnikih. Prišli so dalje mladeniči iz Starega trga, Trnovega, Loškega potoka in še mnogih drugih notranjskih krajev, tako mnogoštevilno, da je bila res armada, broječa nad 600 mladeničev, katero je navdušeno pod staroznano lipo na trgu pred cerkvijo pozdravil mladenič cerkniškega izobraževalnega društva. Odgovarjal mu je predsednik Z. T. O. Pred mašo smo se vsi uredili v sprevod, ki se je razvil po prijaznem cerkniškem trgu v pravi triumfovalni sprevod notranjske mladine. Pri sveti maši, katero je daroval starotrški kaplan gospod Vovko, smo čuli iz njegovih ust govor, kakor jih čuje malo naša mladina. Sto lepih misli v krásni obliki, podanih govorniško dovršeno. Po maši je bil shod na prostem pred cerkvijo. Prav je povdarjal profesor Jarc v svojem govoru,* da se nismo prišli zabavat, ampak delat. Ta shod je bilo delo, ki bo brezdvomno rodilo mnogo sadov po naši Notranjski Čuli smo same dovršene govore, ki so nam jih podali gospodje profesor Jarc, dr. Pogačnik in Iv. Podlesnik. Predsedoval je shodu deželni poslanec Drobnič. Pozdrave so nam poslali dr. Krek, Gostinčar, akademično naše dijaštvo (govoril Pintar, idrijski telovadni odsek (govoril Kanduč), in še mnogi drugi. Mi pa smo poslali prevzvišenemu vladiki dr. Ant. Bon. Jegliču udanostno brzojavko. Po skupnem obedu so se odpele v župni cerkvi večerice, zatem pa se je vršila javna telovadba, pri kateri so nastopili nekateri člani vrhniškega in logaških telovadnih odsekov pod vodstvom Zvezinega načelnika br. V. Jeločnika, tako lepo, da so gotovo vzbudili v mladeničih gledalcih veselje do te lepe zabave in do tega pomembnega vzgojnega sredstva. Po telovadbi se je vršila v društveni dvorani veselica s predstavo. Čuli smo lepo petje nekaterih pevcev društva »Ljubljane«, in gledali lepo predstavljano igro »Črevljare«. Po predstavi smo se razšli. Vsi zadovoljni, veseli in navdušeni, vsi prepričani, da je bil lep dan, ki je zasijal nad našo Notranjsko, ki naj vzbudi tudi po nji telovadne odseke, katerih člane smo ta dan občudovali vsled njihovega vzornega nastopa in discipline.

Našim dopisnikom.

Ne bi izpolnili svoje dolžnosti, ako ne bi enkrat naših dopisnikov tudi posebič pohvalili. Zlasti nekateri odseki, ki redno dopisujejo, kar so čitatelji »Mladosti«

*) Govor Ev. Jarca priobčujemo na uvodnem mestu.

pravno že opazili, zaslužijo, da jih v tem oziru vsem ostalim postavimo za vzor. Še večje priznanje pa zaslužijo tisti, ki poročajo stvarno. Pri tej priliki moramo vsem v navodilo povdarjati sledeče: Nikakor ni umestno v dopisih prerekovati se s temi ali onimi sokoli ali pa celo s to ali ono liberalno gospodično, ki si dovoli kakega posameznika iz naše organizacije zbadati s pridevki. Take oslarije, naj pridejo iz še tako nežnih ust, se prežró, zlasti pa v našem glasilu, ki ima v prvi vrsti namen člane naše organizacije podučevati in bodriti v lastnih stvarih ter nuditi svetu sliko našega dela, ne pa tujega zabavljanja, ki nam ne škoduje, zabavljaje pa precej stane, ker se pri svojem sramotojnu morajo jeziti, dajo slab zgled in povrhutega postanejo smešni, če vedno isto gonijo. — Potem pa še to: Ako se kje priredi kaka večja mladeniška stvar na Kranjskem, je samoposebi umevno, da se pošlje takojšnje poročilo navadno »Slovencu«. To je čisto prav, kajti »Slovenec« je zato tu, da hitro poda sliko o našem organizacijskem delu. Ne bilo bi pa prav, ako bi se »Mladosti« o isti stvari ne poslalo nobenega poročila. Da se bodo dopisniki o tej stvari vedeli natančno ravnanati, podajemo za take slučaje sledeče načelo: »Mladost« z znanjstvenih takih velikih prireditvev ne poroča rada veliko ali preveč, izvzemši telovadbe, za katero je vsakokrat želeli strokovnjakega, tehniškega poročila. Kar se ostalega tiče, »Mladost« prinaša v prvi vrsti važna predavanja, oziroma poročila in govore na takih shodih, da se ohrani, kar ima res trajen pomen. Seveda pa naš urednik ali kdo drug iz ljubljanske osrednje mladeniške organizacije nima vedno časa sam biti pri takih prireditvah zraven; zato nastane za prireditelje takih shodov dolžnost poskrbeti, da dobijo dotična predavanja od predavateljev skupaj. Uredništvo sicer samo naprosi predavatelje — večina predavateljev tudi sama na to misli, toda v tem ali onem slučaju se lahko zgodi, da uredništvo »Mladosti« o celi stvari veliko ne ve, ali pa da ima drugega posla preveč, ali pa predavatelji ne gledajo na to, da bi se njih referati priobčili ali pa prireditelji na to pozabijo. Dozdaj je vedno v vseh slučajih šlo čisto po redu; napisali smo to le zato, da se bo tudi zanaprej vse tako gladko vršilo. — Poročila, kako se je kje kaka veselica vršila, rajši ne vidimo, če ni bilo kaj posebnega, kak pomembnejši govor lep izlet (kakor nam ga je tako lepo opisal nedavno brat iz Jesenic) itd. Tombole, srečkanje, »izvrstno sviranje« različnih godb itd., to je pustu brati, ker se vedno ista viža poje. — Toliko za danes.

Uredništvo.

»Mentor«, tako je ime novemu listu za srednješolsko dijaštvo. »Mentor« je bil nujno potreben, ker srednješolsko dijaštvo, ki stoji na katoliško-narodnem temelju, dozdaj ni imelo poučno-leposlovnega glasila. V znanstvenem in organizacijskem oziru pa bodo srednješolski dijaki pač tudi še zdaj navezani na »Srednješolca«, prilogo »Zore«. Organizacijski list dijaki potrebujejo, ker nasprotniki ravnatoko delajo. »Mentor« se bo dijakom zelo priljubil, saj so sotrudniki strokovnjaki v tem oziru. Ime F. S. Finžgarjevo, ki je v prvi številki priobčil ljubko črtico, bo pridobilo listu veliko simpatij, ravnatoko dr. Gnidovčeva razprava o »Značaju in značajnosti« in druge. Če smemo kaj svetovati, opomnimo, da naj bi se »Drobiž« razširil — veliko jih je ki namreč dalje stvari le povrh pregledajo, drobiž pa imajo zelo radi. Seveda mora biti mnogovrsten in zanimiv, kakor n. pr. »Časov«. Naj bi se tudi predvsem v člankih in v drobižu gojilo zelo naravoslovje, zlasti zoologija in botanika, seveda ne suhoparno. Tako bo list izredno veliko pridobil med dijaštvom. Našim naročnikom dijakom toplo priporočamo, da »Mentorja« razširijo med sošolci in tudi med prijatelji srednješolske mladine, stane itak malo — 2 K za celo leto, pa je obširen.